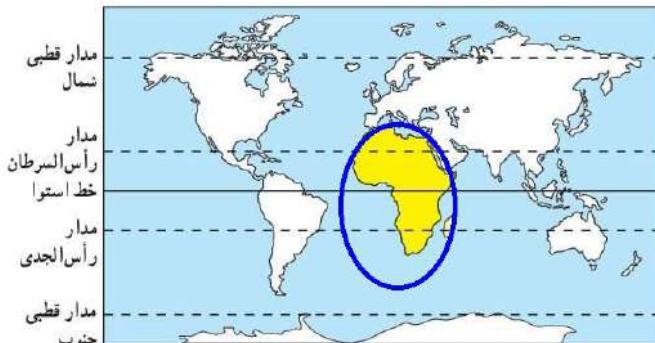

ویژگی‌های طبیعی و انسانی افريقا

افريقا

در مورد موقعیت و وسعت قاره آفريقا توضیح دهید.

قاره افريقا بعد از آسيا دومین قاره وسیع جهان است.

به نقشه رو به رو توجه کنید. قاره افريقا بین کدامیک از اقیانوس‌ها قرار گرفته است؟ قاره افريقا در دو نیمکره شمالی و جنوبی گسترده شده و مدار استوا از وسط آن عبور می‌کند.

این قاره از سواحل دریای مدیترانه تا دماغه امیدنیک* امتداد یافته است. اکنون به نقشه طبیعی افريقا دقت کنید. اين قاره از طریق کدام تنگه‌ها و کanal از آسیا و اروپا جدا می‌شود؟

ناهمواری‌های افريقا چگونه است؟

افريقا، فلاتی وسیع و کم ارتفاع است و کوه‌های بلند کمتر در این قاره، دیده می‌شود. تنها جین خورده‌گی مهم افريقا در شمال غربی اين قاره، رشته‌کوه اطلس است. در شرق افريقا، قله‌های مرتفع شرق آفريقا، **آنام تیرید** قرار دارند. همچنان دریاچه‌های زیادی در این منطقه وجود دارد که اغلب در اثر فرونشستن زمین یا شکستگی‌های بزرگ در پوسته زمین به وجود آمده است. اين شکستگی‌ها موجب می‌شود که آثارهایی در مسیر رود، پدید بیايد.

۱۰ آثار ویکتوریا در افریقای جنوبی آب‌های رود زامبزی در محل یک گسل (شکستگی)،

پدید آمده است.

۱۴۲

چرا کناره های آفریقا برای پهلو گرفتن کشتی ها و ساختن بنادر مناسب نیست؟

آیا می توانید چند دریاچه در شرق آفریقا از روی نقشه نام ببرید؟

برخلاف قاره اروپا که دارای بریدگی های زیادی در سواحل است، کناره های آفریقا صاف و بدون بریدگی (خلیج) است.

از این رو کناره های این قاره برای پهلو گرفتن کشتی ها و ساختن بنادر چندان مناسب نیست.

چرا قاره آفریقا آب و هوایی گرم دارد و در بیشتر قسمت های آن زمستان دیده نمی شود؟

آب و هوای

* به طور کلی قاره آفریقا آب و هوایی گرم دارد و در بیشتر قسمت های آن زمستان دیده نمی شود زیرا موقعیت آفریقا

به گونه ای است که مدار استوا از وسط آن عبور می کند و خورشید در طول سال در مناطق استوایی و اطراف آن تا مدار رأس السرطان و رأس الجدی تقریباً عمود می تابد.

* اما از نظر بارش این قاره به دو قسمت مرطوب و خشک، تقسیم می شود :

آفریقا از نظر بارش به چند قسم تقسیم می شود؟

آفریقای مرطوب (سبز) در چه حایی قرار دارد؟

آفریقای مرطوب (آفریقای سبز) :

نواحی اطراف خط استوا (از شمال تا دریاچه چاد و از جنوب تا رود زامبز)

آب و هوای گرم و مرطوب دارد. در این منطقه باران فراوان می‌بارد.

◦ آفریقای خشک در چه حایی وجود دارد؟

آفریقای خشک : هر چه از منطقه استوایی به سمت شمال و جنوب افریقا پیش برویم، از میزان باران و رطوبت کاسته شده و کم کم به آب و هوای گرم و خشک تبدیل می‌شود، به طوری که در شمال افریقا، صحرای بزرگ و در جنوب آن یا بان کالاهاری دیده می‌شود.

◦ آفریقای خشک، صحراء (Sahara) بزرگ با تپه‌های ماسه‌ای عظیم

در آفریقای سبز، رشد درختان به حدی است که گاهی ارتفاع آنها تا ۵۰ متر می‌رسد. برگ‌های این درختان در خزان و زمستان نمی‌ریزد. هر روز باران می‌بارد. گاهی شاخه‌نوعی از درختان به زمین می‌رسد، ریشه‌هایی که در خاک تازه‌ای تبدیل می‌شود. بوته‌زارهای زیر درختان، رفتن به جنگل‌هار مشکل می‌کند. انواع حشرات، نیش نوعی مگس به نام تسمه که موجب بیماری خواب می‌شود، پشه‌ها و میمون‌های بزرگ جنه و مارها و عنکبوت‌های بزرگ در این جنگل‌ها زندگی می‌کنند.

صحراء (Sahara) نام بزرگ‌ترین بیابان جهان است که بخش وسیعی از شمال قاره افریقا دربر می‌گیرد. وسعت آن $8/5$ میلیون کیلومتر مربع (قریباً ۵ برابر وسعت ایران) است. دما در بیابان صحراء در هنگام روز در سایه به ۵۷ درجه سانتی‌گراد می‌رسد و هنگام شب به زیر صفر کاهش می‌یابد. بلندترین تپه‌های ماسه‌ای جهان که گاه ارتفاع آنها تا ۴۳۰ متر می‌رسد، در این بیابان دیده می‌شود.

@motaleat321

سواحل	رودها	آب و هوای	ناهیواری	و سعت	نام فاره
سواحل اروپا دارند بریدگی ها، خلیج های باریق است که برای اینجا بند مناس است (الطفیل شیر های آن بندر گاه دارند)	درازی رودهای نیپتا "پرآب" و دالهای سیزیش رودهای آن قابل کثیرانی است	به طور کلی آب وهای جوان و پیر و مالعی است	اریزایه دیوچن اریزایه جوان و پیر اقیمه عی شده و بنخش وسیع آن را جلگه های پیتار و سفت جیان است.	۴۵۵ میلیون کیلومتر مربع مساحت یعنی از کاره های کم و جنگل های پیتار و جنوب آن شامل رشته کوه های بلند آلپ میباشد	اروپا
سواحل افریقا صف و دریا بریئی است و برای منافت پذیر نهاد نیستند به همین دلیل تعداد شهرهای پذیری آن نسبت به قاره های پیشگر پس از آن است	دارای رودخانه های پرآب است و پیشتر رودهای آن به عنان آشاره های و تنداب های قلل کثیرانی نیستند.	به طور کلی قاره ای که رودن زمستان است.	فلاتر وسیع و کم ارتفاع است کوههای بلند و جنگلهای وسیع نسبت به اروپا و سفت کم دارند ناهیواری های شرق آن درنتیجه کسل ایجاد شده اند	پاس میلیون کیلومتر مربع مساحت بعد از آسیا دو بین قاره وسیع جهان است	افریقا

بخش کوچکی از شمال افریقا چه آب و هوایی دارد؟

* بخش کوچکی از شمال افریقا که در مجاورت دریای مدیترانه قرار گرفته آب و هوای مدیترانه‌ای دارد.

رودها ی مهم پرآب آفریقا را نام ببرید.

رودهای نیل، کنگو، نیجر، اورانزو و زامبیا از رودهای مهم و پرآب افریقا هستند. رودهای پرآب افریقا در مصب خود

جلگه‌ها و دلتاهایی ایجاد کرده‌اند. برخی رودهای در مسیر خود در جاهایی به شکسته‌های بزرگ زمین برخورد می‌کنند که

برای کشت‌رانی مناسب نیستند.

طولانی ترین رود جهان چه نام دارد؟
رود نیل، طولانی ترین رود جهان است (۶۶۹۵ کیلومتر).

فعالیت

۱- کاربرگه شماره (۱۶) نقشه‌خوانی افریقا را در کلاس انجام دهید.

بر عهده دانش آموز با نظارت معلم
۲- جدولی بررسیم کنید. سپس به طور کروهی و با همفکری یکدیگر ویژگی‌های طبیعی افریقا و اروپا را مقایسه کنید
(و سعت، ناهیواری، آب و هوای رودها و سواحل).

۳- گفت و گو کنید:

- آیا ویژگی‌های طبیعی یک ناحیه مثل آب و هوای رودها، بریدگی سواحل، پستی و بلندی‌ها و پوشش گیاهی بر فعالیت‌های انسان و زندگی او تأثیر دارد؟ حطوب؟

بله ریوا تمام فعالیت‌ها و فیازهای انسانی از طبیعت تأثیر گرفته اند.

- به نظر شما ویژگی‌های طبیعی قاره اروپا برای فعالیت‌های انسانی مناسب‌تر است یا افریقا؟ چرا؟ در کدام محیط انسان‌ها پیشتر باید تلاش کنند؟

اروپا چون اروپا دارای قابل کشتیرانی، آب و هوای مناسب، خاک حاصلخیز، بنادر و خلیج‌های فراوان است، مردم آفریقا باید تلاش پیشتری داشته باشند.
ایران انسان‌های توائند با مشکلات محیط طبیعی مقابله کنند و شرایط محیط را تحت کنترل (وابایش) خود در بیانورزند؛ مثلاً بزند.

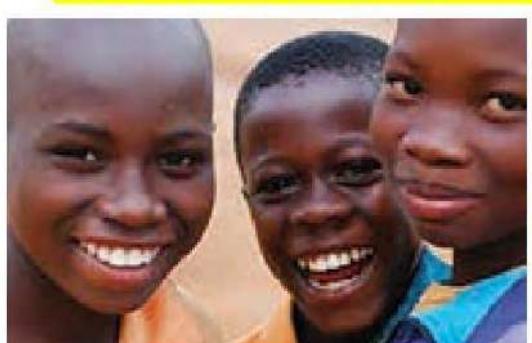
بله انسان می‌تواند با شرایط کناری باید و بر شرایط سخت غلبه کند مانند ایجاد توغل، ایجاد جاده و ...

جمعیت قاره آفریقا را توضیح دهید.

به نمودار مقایسه‌ای جمعیت قاره‌ها در فصل ۹ توجه کنید. قاره افریقا با آنکه دومین قاره وسیع جهان و محل تمدن‌های بزرگ بوده است، اما اکنون نسبت به و سعت خود جمعیت کمی دارد. بخش‌های وسیعی از بیابان بزرگ افریقا و جنگل‌های ابوبه

استوایی، خالی از جمعیت است. در طول سالیان گذشته چه عواملی باعث کاهش جمعیت قاره آفریقا شده است؟

در طول پانصد سال گذشته، استعمار اروپاییان، نسل کشی گسترده، جنگ‌های داخلی و قحطی‌های بی‌دریی، جمعیت زیادی از این قاره را کم کرد و عدم رعایت بهداشت، شیوع بیماری‌های مختلف و خشکسالی‌ها نیز جلوی رشد جمعیت را گرفت.

چهره کودکان افریقایی

بیشتر مردم آفریقا از چه نژادی هستند؟ نژاد و زبان

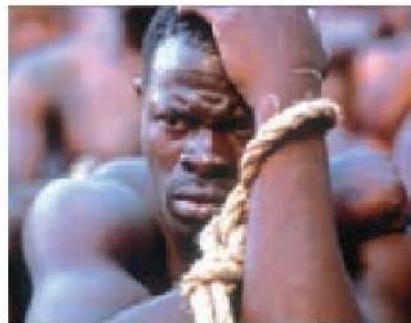
مردم کوچ نشین، شمال آفریقا

بیشتر مردم آفریقا از نژاد سیاه پوست هستند. مردم شمال صحرای بزرگ آفریقا که در کجای قاره آفریقا دیده می شود؟

قاره آفریقا، سفیدپوستند.

در مورد زبان مردم قاره آفریقا توضیح دهید

ساکنان کشورهای شمال صحرای بزرگ آفریقا مانند مصر، الجزایر و مراکش به زبان عربی صحبت می کنند. مردم سایر کشورهای آفریقایی به زبان محلی یا به زبان کشورهایی که قبلًا تحت نفوذ و استعمار آنها بوده‌اند (مانند فرانسوی یا انگلیسی) صحبت می کنند.

برده داری در آفریقا

وقتی اروپایان استعمارگر، قاره آمریکا را کشف و تصرف کردند، آفریقایان را بیرون و به صورت برده، برای کار کردن در مزارع و معادن به آنجا برند. بین سال‌های ۱۵۰۰ تا ۱۸۰۰ میلادی که میلیون‌ها سیاه پوست با کشتی به آمریکا برده می شد، وضع فجیع نگهداری برده‌ها در مسیر انتقال، سبب شد تا چند میلیون از آنها در طول مسیر جان خود را از دست بدهند.

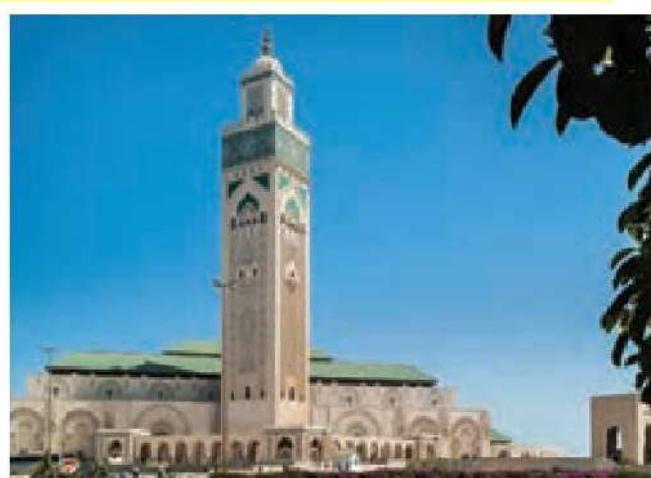
این برده‌ها در آمریکا به صاحبان کشتزارها و معادن، فروخته می شدند. برگان زندگی بسیار سختی داشتند و همواره توسط اربابان به شدت تنبیه می شدند. چند قرن استعمار آفریقا چنان تأثیر عمیقی براین قاره گذاشت که امکان رشد و پیشرفت را از آنها گرفت.

در مورد دین مردم قاره آفریقا توضیح دهید.

بیشتر مردم کشورهای شمال آفریقا مسلمان هستند. به نقشه صفحه بعد توجه کنید و تعدادی از کشورهای مسلمان را نام ببرید.

مردم سایر مناطق آفریقا اغلب به دین مسیح یا مذاهب ابتدایی اعتقاد دارند.

مسجد حسن ثانی در شهر کازابلانکا و کشور مراکش، مناره مسجد بزرگ مالی

این مسجد با ۲۱۰ متر ارتفاع، بلندترین مناره مسجد دنیاست؛

این مسجد در ساحل دریا و بخشی از آن روی آب قرار دارد.

۱۴۶

چهار کشور مسلمان در قاره آفریقا را نام ببرید.

کشورهای مسلمان در قاره آفریقا

اقتصاد آفریقا را توضیح دهید.

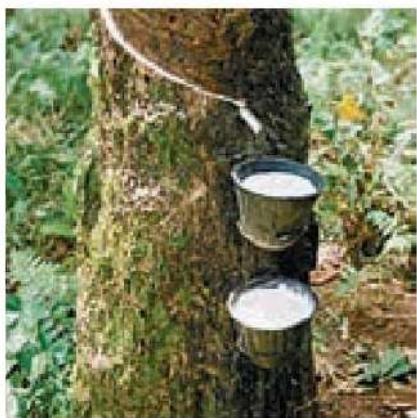
* قاره آفریقا از نظر منابع طبیعی، ثروتمند است. در این قاره معادن نفت، طلا، الماس، مس و جنگل‌های عظیم وجود دارد. با این حال قاره آفریقا در مقایسه با سایر قاره‌ها به دلایلی از توسعه و پیشرفت بازمانده است. به طور کلی عوامل توسعه نیافتگی قاره آفریقا را به دو گروه می‌توان تقسیم کرد: **عوامل خارجی قوسيه نیافتگی قاره آفریقا کدامند؟**

۱- عوامل خارجی: از مهم‌ترین علل عدم پیشرفت قاره آفریقا، استعمار کشورهای اروپایی و غارت منابع آنها بوده است. امروزه نیز دخالت کشورهای قدرتمند در ایجاد جنگ‌ها و بحران‌ها در این قاره ادامه دارد.

۲- عوامل داخلی: شرایط سخت محیطی (جنگل‌های آنبوه، بیان‌های وسیع، آب و هوای گرم)، شیوع بیماری‌ها، بیسواندی و آگاهی کم مردم، جنگ‌های داخلی و حکومت‌های وابسته و استبدادی نیز از علل عدم پیشرفت این قاره است.

* کشورهای قاره آفریقا، بیشتر صادرکننده محصولات معدنی و کشاورزی هستند و مواد اولیه برای کارخانه‌های کشورهای صنعتی تولید می‌کنند. لذا صنعت در این کشورهای چند رشد نکرده است.

کشورهای قاره آفریقا بیشتر صادرکننده چه محصولاتی هستند؟

◦ استخراج کانوچو

در قاره آفریقا کدام محصولات کشاورزی وجود دارد؟

در قاره آفریقا، بیشتر محصولات کشاورزی گرمسیری و استوایی چون فهوه، کاکائو و کانوچو تولید می‌شود. در اطراف دره نیل مزارع پنبه وجود دارد.

◦ کاکائو

◦ کشاورزی کیا

جاذبه‌های گردشگری قاره آفریقا را توضیح دهد.

سواحل شمال آفریقا در کنار دریای مدیترانه، پارک‌های ملی (وحش) و آثار باستانی کشورهای قدیمی، از جاذبه‌های مهم گردشگری در قاره آفریقاست.

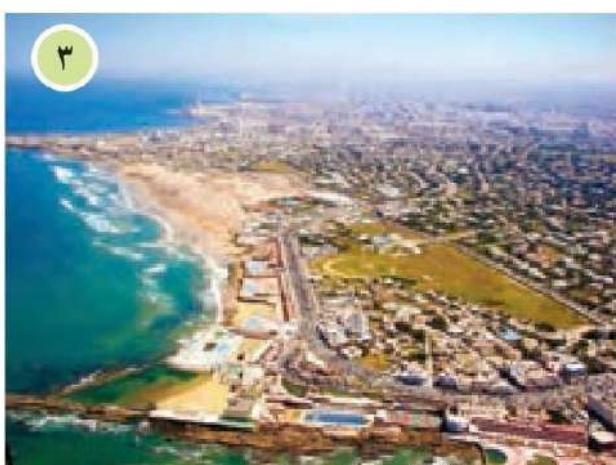
◦ گردشگری در پارک‌های ملی حیات وحش

۱ اهرام مصر - مجسمه ابوالهول

۲ خیابانی در حرا، زیمبابوه

۳ کازابلانکا، مراکش

۴ فروشگاه زیتون در کازابلانکا، مراکش

اهرام مصر - مجسمه ابوالهول

فعالیت

۴-الف) حدس بزنید تصویر (۱) کدام یک از جاذبه‌های گردشگری افریقا را نشان می‌دهد؟ ب) چرا زیتون از محصولات مهم کشور مراکش است؟ چون مراکش آب و هوای مدیترانه‌ای دارد.

۵-پرس و جو کنید: از کاکائو چه استفاده‌هایی می‌کنیم؟
۶-پرس و جو کنید: کائوچو چیست و ازان چه استفاده‌هایی می‌شود؟
یکی از مواد اصلی صنایع جدید است که خواص مکانیکی داردوخانه ارزش افزایی دارد.
۷-جدولی رسم کنید و با هم فکری یکدیگر پس از خواندن متن این درس، افریقا و اروپا را در موارد زیر مقایسه کنید.

(وسعت، جمعیت، رشد جمعیت، محصولات کشاورزی، صنعت، منابع طبیعی و زیست‌منی)

اروپا	افریقا	● منابع طبیعی
منابع و مواد معدنی آن کمتر از افریقا است. یکی از کم وسعت قاره های جهان است. نسبت به مساحت جمعیت کمی دارد.	از نظر منابع طبیعی و مواد معدنی آن کمتر از افریقا است. دومن قاره وسیع جهان بعد از آسیاست محصولات گرمسیری و استوایی (قهوة، کاکائو) و مدیترانه‌ای	● منابع طبیعی ● وسعت ● جمعیت
سرعت رشد جمعیت بالاست محصولات کشاورزی آب و هوای معتدل-مکانیزه-علمی بودن کشت و افزایش تولید	سرعت رشد جمعیت بالاست محصولات گرمسیری و استوایی (قهوة، کاکائو) و مدیترانه‌ای صنعتی	● رشد جمعیت ● محصولات کشاورزی ● صنعت
کمتر از آفریقا است	غير صنعتی بسیار زیاد است	● منابع طبیعی و زیست‌منی